

cooperation between National agencies of m on accreditation of Ukraine and the European cooperation on accreditation are analyzed.

The urgency of the chosen theme is proved by an acuteness of a question of certification of teachers, ambiguity in its perception ordinary citizens and teachers, contradictions in legal regulation of the given problem at the state level. It proves to be true the comparative analysis of bills of Ukraine resulted in article 2015 and 2016.

By the purpose of the publication it is determined researches of the pressing questions connected to introduction of certification of teachers in Ukraine.

By the author it is marked problem questions of process of effective regulation of professional development of pedagogical workers among which absence of the state professional standard of the teacher according to which the estimation and documentary confirmation by the independent organization by "third party" of conformity of the professional competence of workers should be carried out, is stressed attention on distinction of certification from certification, the requirement for definition of subjects of procedure of certification is stabilized, the purpose of certification is specified, the author's belief in prospects of the given question for the further scientific researches is stated.

УДК 323.39-027.21

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ВЕРБАЛЬНО-ЗМІСТОВНОГО АСПЕКТУ ЕЛІТИЗМУ

МІХАЛЬОВ О.М.,
аспірант кафедри державної політики і
суспільного розвитку
Національної академії державного
управління при Президентові України

Розглянуті основні визначення щодо поняття елітарності, проаналізовано термінологічну узгодженість їх вербально-змістовного аспекту. Дана оцінка різним методологічним підходам у вивченні цього явища з позицій сучасних вимог та визначена обмеженість в їх застосуванні по відношенню до соціальних об'єктів. Запропоновано новий концептуальний підхід, що дало можливість більш змістовно дослідити та визначити місце і роль партійної еліти в соціумі.

Ключові слова: еліта, аристократія, істеблішмент, партія, партійна еліта.

Рассмотрены основные определения касательно понятия элитарности, проанализировано терминологическую согласованность их вербально-содержательного аспекта. Дана оценка различным методологическим подходам в изучении этого явления с позиций современных требований и определена ограниченность в их применении по отношению к социальным объектам. Предложен новый

концептуальный подход, что позволило более содержательно исследовать и определить место и роль партийной элиты в социуме.

Ключевые слова: элита, аристократия, истеблишмент, партия, партийная элита.

The basic definition of elitism phenomenon is examined, analyzed the terminological consistency of verbal and substantive aspects. Assessment of the different methodological approaches in the study of this phenomenon from the standpoint of modern requirements is given and defined the limitation in their application in relation to the social facilities. A new conceptual approach is suggested, that allows more meaningful exploration and determination of the place and role of the party elite in society.

Key words: the elite, the aristocracy, the establishment, the party, the party elite.

Постановка проблеми. Сучасний етап суспільного та політичного розвитку України характеризується усіма ознаками транзитивного розвитку, початком якого можна вважати розпад Радянського Союзу і соціалістичної системи у цілому. З цього історичного відліку фактично Україна розпочинає новий розвиток державного будівництва і становлення як самостійної держави.

Складнощі які виникають внаслідок цього, обумовленні явищами, що об'єктивно утворюються як наслідок перехідного періоду – коли старого вже немає, а нове ще не настало і його потрібно створювати. Аналізуючи нашу ситуацію, можна стверджувати, що є спільні процеси, умови, фактори, з якими стикалися різні країни, тобто, ті явища які існують у нас характерні і для глобального загальносвітового рівня.

Руйнування старої системи привело до того, що завдяки зміні ідеологічних пріоритетів, спостерігається велика турбулентність у суспільно-політичній сфері, невпорядкована політична динаміка, що супроводжується зміною лідерів, видно хаотичну зміну палітри міжнародних відносин. При цьому, дуже швидко змінюються візерунки вогнищ напруженості, зміщуються центри глобальних впливів, які супроводжуються озброєними конфліктами. Можна стверджувати, що існує криза, подолати яку, без нових наукових підходів, що дають можливість моделювати соціальні процеси на велику перспективу, вже неможливо. Очевидним є те, що зміна за допомогою старих методів або проста реконструкція порядку існуючих соціальних відносин неефективна. Про це, зокрема, заявлялося на міжнародній конференції по стійкому розвитку в Ріо-де-Жанейро 1992 році і наступних конференціях такого ж рівня (Ріо+15 та Ріо+20), де всі одностайно дійшли висновку, що криза дійсно існує і що вирішення її можливо тільки при зміні існуючої парадигми мислення, для чого необхідний новий інтердисциплінарний, інтелектуальний інструментарій філософсько-методологічного рівня.

В даний час не все можливо відобразити адекватно існуючим вербальним апаратом, не кажучи вже про рішення задач моделювання. Сучасна людська мова не завжди технологічна, що затрудняє розуміння і виконання реальних завдань, які сформульовані на її основі. Тому виникає необхідність в розробці нових підходів до відображення реальності, більш потужних методів ніж вербальний підхід. Такі нові методи повинні не тільки адекватно відображати сказане, але й повинні дозволяти розробляти на їх основі нові технологічні

конструкції придатні для їх реалізації в сучасних умовах. Особливо важливе це завдання у галузі соціальної проблематики де суб'єктом діяльності є суспільство в цілому, яке використовує мову як свій базовий інструмент. При цьому не звертається увага на технологічну обмеженість мови як інструмента соціальної діяльності.

Для успішної реалізації задуманого, необхідно виявити і встановити відповідність між словами (термінами), якими позначені явища (об'єкти, що відображають ці явища) і домогтися їх максимальної відповідності з точки зору сучасних вимог, де поняття, які використовуються, потрібні не тільки для взаємного порозуміння, а і для результативної спільної діяльності.

Одна з найважливіших завдань на існуючому етапі – вивести діалог на сучасний діяльнісний конструктивний рівень.

Якщо проаналізувати діяльність управлінської еліти, можна з впевненістю зазначити, що сучасні діалоги особистісні та суб'єктивні. А так як суб'єктів дуже багато – відповідно дуже багато думок, і ці думки в більшості своїй несумісні. Необхідні не лайка і з'ясування між собою відносин, які переходять на особистісні розбірки, а діалог з метою знайти соціальний конструктив, тобто знайти придатне загальне рішення з можливістю його подальшої фізичної реалізації. Це можна зробити тільки з допомогою науки, в силу її інваріантності та універсальності, яка однаково може розумітися всіма учасниками і тим самим давати їм шанс на порозуміння.

На превеликий жаль, ті реформи, які проводять в області освіти, задають тенденції загальної стандартизації людей з низьким освітнім рівнем. При відсутності сучасних засобів моделювання, суб'єкти управління, для виконання умови керованості, згідно теореми Ешбі [1], навмисно знижують рівень різноманітності об'єкта, шляхом зниження його освітнього цензу і уніфікації. Це спроба управляти об'єктами, коли самі суб'єкти не мають відповідного рівня різноманітності, що дозволяє їм це управління здійснювати і цим забезпечуючи собі перевагу для дотримання умови керованості. Для вирішення подібного роду проблем необхідна стандартизація, але інша. Необхідний стандартний універсальний (інваріантний) інструмент, яким могли б творчо користуватися всі без шкоди не втрачаючи різноманітності.

З огляду на сучасну проблематику базовим інструментом практичної діяльності реалізованої мирним шляхом на рівні сучасних завдань є партійна діяльність. Під партією мається на увазі ініціативна самоорганізуюча, діяльнісна, найбільш стурбована і грамотна частина людей (співтовариство), яку цікавить окреслена проблематика і яка бажає в ній брати участь. Ось ця виділена, найкраща і ведуча частина (partie) – партія, повинна бути з'єднана в єдину команду вістрям якої є партійна еліта. Якщо самоорганізації такої частини людей немає, вірогідність договору в суспільстві зводиться до нуля, а це значить діалог неможливий. Альтернатива цьому – війна всіх з усіма.

У своїй першій, після обрання заяві, новий Генеральний секретар ООН (Антоніу Гіттеріш), звернувшись до світової спільноти, сказав, що необхідно налагоджувати діалог, незважаючи на політичні розбіжності і висловив побажання щоб 2017 рік став роком боротьби за досягнення миру [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З історії відомо, що державними справами, що тотожне державному будівництві, займалися кращі з соціуму. Таку

частину людей (співтовариство) в античні часи звали аристократією (від грец. *aristos* – кращий, *krato* – тримати, влада). Але в останнє сторіччя таку частину позначили терміном еліта. У латинській мові є слово «*eligere*» – вибирати, обрані, вибрані. В історії є згадки про те, що цей термін вживався в XVII ст. торговцями для позначення товарів вищої якості. Пізніше його використовували для найменування вищої знаті як «обраних людей», особливо для позначень спеціальних військових підрозділів, які виконували завдання, пов'язані зі збільшеними ризиками при різкому скороченні часу в прийнятті важливих рішень з великими емоційними та інтелектуальними напруженнями. Ця традиція залишилася, такі частини досі зовуть «елітними». На думку автора, більш відповідним був би термін, який позначає кращі якості. Кращий той, хто довів в процесі діяльності, що він кращий. Обраний може бути без урахування таких якостей у вигляді протекції і інш..

В науковий термінологічний обіг для позначення кращої частини певних спільнот в соціумі – «еліта», з'явилося порівняно недавно. Ввів його відомий соціолог В. Парето [3], як піонер дослідник самого явища елітарності. З огляду на те, що термін на той момент в основному широко використовувався в біології (фр. *elite*), де їм позначали кращі сорти насіння або тварин, які найбільш придатні для відтворення, ставлення до нього було не однозначне. Його співвітчизник, автор концепції елітарності Г. Моска, як позначення використовував термін «правлячий клас» [4].

Також не використовувався цей термін і прихильниками теорій політичного плюралізму [5]. Дослідники тоталітаризму стверджували, що цей термін може відповідати і бути застосований в комуністичних політичних системах через зосередження влади в руках партійної верхівки, надавши йому відтінок авторитаризму [6; 7]. Дивне ставлення до терміну у представників радикальної демократії, вважаючи, що, якщо ним не називати частину суспільства, якій вони приписують функцію узурпації влади, то явище зникне.

При цьому являється очевидним: як саме явище не назви, а управляти суспільством без цієї частини людей з відповідними властивостями, необхідні для виконання цих функцій, неможливо.

Весь цей час з моменту початку досліджень постійно відбуваються дебати з приводу змісту і назви. Слід зауважити, що практично всі дослідники, віддаючи перевагу якомусь аспекту, в залежності від методологічних вподобань і критеріїв істинності, переводили полеміку в площину свого професійного знання, що постійно вводило сум'яття і тільки посилювало суперечки. Виділяючи і констатуючи необхідний набір властивостей в залежності від пропонуванних претензій, виходячи з функціональної необхідності до такої групи людей, в дослідженнях застосовувалися ті чи інші методи, кожен з яких окремо володів своїми недоліками і обмеженнями. Зокрема, альтиметричний – більшою мірою визначає приналежність до еліти за формою володіння владою, незалежно від того як вона прийшла (спадковість, насильство, підкуп, шантаж і т.ін.), тут як раз більшою мірою підходить термін еліта, тоді як мерітократичний – більше базується на відповідності особистих якостей, необхідних властивостей функціональної відповідності, де в якості регулюючого чинника в більшій мірі є такий морально-ціннісний аспект як совість. Тут, найбільш відповідає поняття – кращий (грец. *aristos*). Необхідний методологічний синтез двох понять [8-12].

З появою системних методів у ХХ ст. ситуація не покращилася. Методологічна криза, яка виникла внаслідок спроби все описувати не універсальними методами призвела до існуючого хаосу в цій області. Звідси кожен дослідник вводив свій термін. «Панівний прошарок», «правляча меншість», «правляча верхівка», «панівний клас», «правлячий клас», «творча меншість суспільства», «вищий державний клас», і багато інших.

Від введеного В. Парето [3] терміну відмовлялися багато обґрунтовуючи тим, що, при владі досить часто, були люди далеко не кращі з позицій моралі, честі, гідності, як дійсні лідери готові пожертвувати своїми особистими інтересами в ім'я загальних.

Українська наука дослідженням еліт фактично розпочала з моменту проголошення своєї незалежності. Займались цим достатня кількість відомих науковців: В. Кремень, О. Крюков, В. Ільїн, С. Пролеєв, С. Курбатов, М. Ліпін, А. Машталер, Г. Ільїна, О. Шморгун, М. Шульга, Л. Ткаченко, Б. Рудь, М. Пірен, Л. Мандзій, О. Мучник, Л. Кочубей, М. Пухтинський, О. Власенко, О. Обушний, П. Ворона, В. Лопатинський, М. Ялі [13; 14; 15], але не зважаючи на це, все ж спостерігається деяка неповнота практичних позитивних результатів, що підтверджує стан нашого суспільства. Не зважаючи на розходження в підходах в загальному змісті В. Кремень висловлює думку: «Суспільств без еліти немає і бути не може, якою не була б їх організація – демократична, авторитарна, республіканська, чи монархічна» [13, с. 8]. Український дослідник О. Крюков також зазначив: «Більшість елітологів виходить з того, що саме елітні прошарки суспільства та їх лідери відіграють вирішальну роль в історичному процесі, є його визначальною силою. Науковий аналіз еліти, таким чином, стає своєрідним полем зіткнення різних наукових шкіл» [15, с. 7].

В останні десятиліття також використовується термін істеблішмент (від англ. establish, «встановлювати, засновувати»), мається на увазі збірна назва вищого керівництва або правлячих еліт в цілому в суспільстві. При необхідності уточнюється – «політичний істеблішмент», «промисловий істеблішмент».

Як би там не було відмовитися від терміну, який відображає певне суспільно-політичне явище як реальний об'єкт в соціальному діяльнісному просторі, не вдалося, а точніше мабуть не було чим більш адекватним замінити, щоб влаштувало всіх. В даний момент часу з упевненістю можна констатувати, що в науковому термінологічному обігу використовується саме термін – еліта (elite) [13-19].

Чому партійна еліта?

Термін «партія» походить від латинського *partis* (частина). Це спільнота громадян, які відкрито висловлюють і відстоюють свої інтереси. У тому вигляді, в якому партії зараз існують, вони почали формуватися в кінці XVII століття в Західній Європі і Північній Америці. В рамках загальних закономірностей у кожній партії є свої особливості, обумовлені факторами території, складом населення.

На сьогоднішній день партійна діяльність є легальною і найбільш прийнятною, мирною формою реалізації поставлених завдань і цілей на державному рівні [20]. В іншому випадку, альтернатива одна, це силові розбирання і зіткнення між спільнотами нездатними домовлятися між собою. У зв'язку з цим є питання, чому за весь перехідний період в Україні, після

проголошення незалежності, ось вже більше двадцяти п'яти років, жодна з партій, які заявляють свою програму, не змогла її реалізувати? Сумнівів немає, що їх програми розробляли кваліфіковані фахівці, декларувалися високі цілі, ставилися бажані завдання, але на жаль, нічого побудувати не змогли і виникла ситуація, при якій Україна втратила частину території, а частина її стала невідконтрольною.

Відомо, що, якщо правильно поставлена задача, половина справи вже зроблена.

Дуже важливим моментом будь-якої справи, є загальне розуміння ситуації усіма учасниками цієї справи, на той момент, коли приймаються відповідальні рішення. Це розуміння ситуації визначає перші і подальші кроки в реалізації поставлених завдань, в нашому випадку – державне будівництво. Тут необхідною технологічною ланкою на соціальному рівні є наявність інтелектуальної еліти, здатної генерувати і опускати в маси нові, відповідні часу філософські концепції, на основі яких можливі розробки, відповідних часу життєздатних ідеологій. Після позначених стратегічних цілей, в обсязі, що сприймається широкими масами (як правило до десяти), розробляються програми, озброївшись якими, передовий авангард просуває їх в широкі маси. Цей передовий авангард ми будемо називати партією [21].

Без поставлених відповідних завдань, при не заявлених цілях і відповідно без авангардної команди, здатної їх реалізувати, все скочується і перетворюється в хаос, що спостерігається зараз не тільки на Україні, а й в усьому світі. Велика кількість гарячих конфліктів, без перспектив їх мирного врегулювання і при цьому більшість засобів масової інформації все більше говорять і пишуть про війну, до якої ми просуваємося, говорить про те, що цивілізований світ не бачить мирного способу вирішення виниклих глобальних проблем. Вичерпаність підходів, концепцій і мислення старої епохи очевидна – криза жанру. Вона все більше спонукає всі відносини з'ясовувати силою. До війни скочуються, коли неможливий діалог внаслідок вичерпаності всіх вербальних (словесних) можливостей. Прийшов час нових понять з новим відповідним їх наповненням по змісту. Потрібна альтернативна високоінтелектуальна сила (партійна еліта), яка зможе заявити, що нічого не вичерпано і виступити ініціатором нового соціального будівництва.

Метою статті є розгляд концептуальних основ в підходах визначення поняття партійної еліти – генезис, сучасне трактування, пошук адекватних методів досліджень з метою визначення місця і ролі її в соціумі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Узагальнюючи філософські уявлення про наукове знання, картину можна зобразити у вигляді піраміди в основі якої є знання предметні, засновані на емпіриці, а вершину, тобто верхні поверхи, займатимуть абстрактні теорії. За своєю суттю піраміда, це вертикальна візуалізація уявлень відповідно рівням складності в пізнанні та відображенні об'єктів різної природи. Нижні поверхи – механічні, конкретні. На вершині – ідеальні, абстрактні. Найскладніші об'єкти, з якими стикається людина – соціальні. Соціальні моделі, в силу їх високої абстрактної природи, не можуть бути усіма в однаковій мірі усвідомлені. Складність також ще в тому, що соціум не може бути статичним, він дуже мінливий, і відображення його в динаміці, це абстрактне бачення змін абстракцій. Звідси вимога до суб'єктів,

наявність у них властивостей, що забезпечують можливість розуміння процесів, що відбуваються в соціумі, вірна їх інтерпретація і здатність надавати керуючий вплив. У зв'язку з цим виникає технологічна необхідність в адекватному термінологічному відображенні всіх суб'єктів діяльності відповідно до їх соціальної функціональності.

Говорячи про державне будівництво, необхідно розуміти – це один з видів соціальної діяльності і займаються цим люди, свідомо стурбовані цією необхідністю. Соціальна діяльність може розглядатися в різних видах – соціальне будівництво, будівництво соціуму як єдиний організований процес із загальним устремлінням і як робота в соціумі з людьми. Тут виникають труднощі. Соціальна проблематика відноситься до вищого рівня складності, що викликає велику проблему – який інструментарій в цій діяльності застосовувати.

На нижніх рівнях зрозуміло, механіка вся пов'язана з сучасною фізикою і математичним апаратом, який в силу своєї одно варіантності, дуже зручний в застосуванні. Соціум знаходиться над цим і застосування тут математики і фізики призводить до серйозних помилок, що зветься фізикалізмом. Ситуація така, що, перебуваючи на самому верхньому рівні, ми застосовуємо той інструмент, який «є під рукою», а не той, який потрібен. В силу того, що, математика може відобразити тільки форму і кількісні співвідношення, вона дуже обмежена, і всі методи, побудовані на математичних конструкціях, не придатні для відображення соціальних моделей. Математика обмежена дуже жорсткими зв'язками своїх основних понять, а соціум, це величезний спектр якісних кореляцій.

Необхідна методологічна місткість на початковому етапі реалізації. Тому ставиться завдання, щоб концептуальний підхід був тим озброєнням, який задовольняє умовам основної теореми Ешбі [1] про необхідний рівень різноманітності. У нашому випадку, рівень різноманітності методу повинен бути вище або хоча б не нижче об'єкта (соціуму), який ми за допомогою нього збираємося описувати.

На початку ХХ століття з'явилися системні методи [22], які були викладені вербальним способом, що стало серйозною перешкодою в їх застосуванні, в силу їх не точного тлумачення при відсутності автора. Подальші спроби їх формалізувати існуючими математичними методами очікуваного результату не дали. Було створено величезну кількість методологічних кентаврів в кожній предметній області, що давало можливість їх обмежено застосовувати в своїх же областях, без широкого універсального поширення. На соціальному, філософському рівні математична постулатна аксіоматика створює одно варіантні догми, від яких не можна відхилитися. Хрестоматійним прикладом є сучасна юридична логіка, існуюче правове поле, в основі якого лежить логіка Аристотеля. Про її обмеження в соціальній практиці, попереджав сам автор. На жаль, через відсутність більш потужного інструментарію, на ці дуже важливі деталі мало звертається уваги.

Американський соціолог К. Бейлі [23] займаючись цією проблематикою, окреслив ці проблеми і сформулював вимоги до методів, які будуть придатні до опису соціальних об'єктів.

В кінці ХХ століття такі методи з'явилися. Умовно їх можна назвати, системні методи третього покоління, це теорія гіперкомплексних динамічних

систем (ГДС) [24]. Вони побудовані на системних універсалиях (інваріантах) і в силу їх розімкнення за формою, вони придатні до опису об'єктів різної складності і якісного різновиду. Вирішуючи задачу пошуку методу для адекватного відображення об'єкта дослідження, враховуючи про що попереджав К. Бейлі, [23] виявилось, що найбільш придатними на сьогоднішній день є теорія ГДС [25].

Повертаючись до глобальних проблем, зараз, варто звернути увагу на подію, яка сталася в Нью-Йорку, в червні 2016 р. було проведено Нобелівський симпозиум, де озвучили футурологічний прогноз: «... Нассим Талеб спростував теорію про спад насильства в світі, а заодно математично обґрунтував страшний висновок – великої війни з десятками мільйонів жертв не минути. ... Результати розрахунків показали, що до середини ХХІ століття еволюція людства і його історія, в її загальноприйнятому розумінні, може одночасно закінчитися» [22]. За підсумком, нобелівські лауреати, вчені зі світовим ім'ям розмірковуючи, про сценарії сингулярності, фактично розписалися в своєму безсиллі, не було запропоновано жодного конструктивного варіанту розвитку майбутнього.

Це є обґрунтуванням необхідності виконання досліджень в цій області. Серйозність тематики визначена ситуаційним аналізом, який підтверджується висновками авторитетних учасників вище зазначеного симпозиуму. З приводу подальших дій, в романі у класиків відомих всьому світу І. Ільфа та Є. Петрова «Дванадцять стільців», звучить: «Справа допомоги потопаючим – справа рук самих потопаючих».

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дане дослідження дало можливість визначитися з генезисом основних понять – партія і еліта, позначити їх з позицій ставлення до них наукового світу. Проведена спроба виявити спільне в термінології вербально-змістовного аспекту і їх технологічного використання в сьогоденні і в майбутньому. Визначено місце і роль партійної еліти в соціальній механіці, сформульовано його як поняття суб'єкта діяльності в розбудові держави.

Виходячи з ситуаційного аналізу, а саме, при наявності більше трьохсот партій, динаміка будівництва держави негативна, тому, обґрунтована необхідність в застосуванні нового концептуального підходу, що базується на нових системних методах третього покоління (теорії ГДС), у визначенні понять. Застосування їх дало можливість показати, що, при такій кількості партійних спільнот, не всі є партійною елітою, бо не мають необхідних атрибутів, що забезпечують їм бути такими.

Результати досліджень в подальшому можуть бути розвинені в напрямку вивчення принципів створення партійної еліти, а також пошуку оптимальних механізмів її формування. На думку автора, коло цих питань на сьогоднішній день є ключовими, від вирішення яких залежить національна безпека держави, а також стратегічний вибір подальшого шляху розвитку.

Література:

1. Ешби, У. Введение в кибернетику / У. Эшби – Москва: Издательство иностранной литературы, – 1959. – 429с.
2. Режим доступу: Новый генсек ООН: Пусть 2017 станет годом мира. <https://kievsmi.net/novosti/politics/600861-novyj-gensek-oon-pust-2017-stanet>

godom-mira.html

3. Парето, В. Компендиум по общей социологии / Вильфредо Парето; пер. с ит. Т.В. Павловой // Антология мировой политической мысли: в 5 т. – Москва: Мысль, 1997. – Т. 2: Зарубежная политическая мысль XX в. – 1997. – С. 58–79.

4. Моска, Г. Правящий класс / Гаэтано Моска // Социологические исследования. – 1994. – № 10. – С. 187–197.

5. Павроз, А.В. Теория политического плюрализма: сущность, противоречия, альтернативы / А.В. Павроз. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. Ун-та. – 209. – 178с.

6. Арон, Р. Демократия и тоталитаризм / Раймон Арон; пер. с фр. Г.И. Семенова – Москва: Изд. «Текст» – 1993. – 303с.

7. Філософія політики: Хрестоматія: У 4 т. / Авт.-упоряд.: В.П. Андрущенко (кер.) та ін. – К.: Знання України, 2003. – Т. III – 407с.

8. Михельс, Р. Социология политической партии в условиях демократии / Роберт Михельс // Диалог. – 1990. – №3. – С. 55–60.

9. Вебер, М. Политика как призвание и профессия / Макс Вебер; пер. с нем. А.Ф. Филиппов, П.П. Гайденко // Избранные произведения. – Москва: Прогресс, 1990. – С. 644–706.

10. Белл, Д. Прихід постіндустріального суспільства / Д. Белл // Сучасна соціальна зарубіжна філософія: хрестоматія / [упоряд. В. Лях]. – Київ: Либідь, 1996. – С. 194–250.

11. Миллс, Р. Властвующая элита / Р. Миллс. – Москва: Иностранная литература, 1959. – 543с.

12. Ортега-и-Гассет, Х. Восстание масс / Х. Ортега-и-Гассет; [пер. с исп.]. – Москва: ООО «Издательство АСТ». – 2002. – 509 с.

13. Еліта: витоки, сутність, перспектива / В.Г. Кремень, В.В. Ільїн, С.В. Пролеєв [та ін.]; за ред. В. Г. Кременя. – Київ: Т-во «Знання» України. – 2011. – 527 с.

14. Українські еліти в контексті місцевого і регіонального розвитку: історія та сучасність. Популярний нарис / [Пухтинський М., Власенко О., Ворона П., Лопатинський В., Обушний О.]. – Полтава: ПП Шевченко. – 2009. – 170 с.

15. Крюков, О. Політико-управлінська еліта України як чинник державотворення: Монографія / О. Крюков. – Київ: НАДУ. – 2006. – 252 с.

16. Ашин, Г. О понятии «элита» и не только / Г. Ашин // Власть. – 2005. – № 11. – С. 40–54.

17. Гаман-Голутвина, О.В. Определение основных понятий элитологии / О.В. Гаман-Голутвина // Политические исследования. – 2000. – №3. – С. 97 – 103.

18. Сучасна управлінська еліта в Україні: якісні характеристики, шляхи та методи підготовки: [монографія] / за ред. М. І. Пірен, В. А. Ребкала. – К.: Вид-во НАДУ, 2003. – 180 с.

19. Элиты и общество в сравнительном измерении: сб. ст. / под. Ред. О.В. Гаман-Голутвиной. – Москва: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2011. – 431 с.

20. Гонюкова, Л. Політичні партії як інститут державної політики та управління: теоретико-методологічний аналіз: Монографія / Л. Гонюкова. –

Київ: НАДУ. – 2009. – 392 с.

21. Малюта, А.Н. Система деятельности / А.Н. Малюта. – Киев: «Наукова думка». – 1991. – 206 с.

22. Богданов, А.А. Тектология. Всеобщая организационная наука / А.А. Богданов – Москва: «Финансы». – 2003. – 496 с.

23. Bailey, Kenneth D. Sociology and the New Systems Theory. Toward a Theoretical Synthesis / Kenneth D. Bailey. – New York: State University of New York. – 1994. – 372 с.

24. Малюта, А.Н. Гиперкомплексные динамические системы / А.Н. Малюта. – Львов: Выща школа. – 1989. – 118с.

25. Великої війни з десятками мільйонів жертв не минути – Нобелівський симпозіум. Режим доступу: <http://patrioty.org.ua/blogs/velykoi-viiny-z-desiatkamymilioniv-zhertv-ne-mynuty--nobelivskyi-sympozium-151096.html>

At the present stage of Ukraine, it is characterized by signs of transitive development, their beginning can be considered the collapse of the socialist system in general. From this countdown a new development of state construction and its formation as an independent state begins.

There were difficulties that arise as a result of the transition period - when the old is gone, and the new has not yet come and it needs to be created.

To solve the problems of modeling, first of all, the task of adequately reflecting the verbal apparatus of social processes and phenomena appears, which at present is not always possible. Modern human language is not always technological, which makes it difficult to understand and fulfill real tasks. There is a need to develop new approaches to the reflection of reality – new and more powerful methods, so on their basis it will be possible to reflect the above and to develop new social technological constructions with the possibility of their implementation in modern conditions.

Appeared a need to identify and establish the correspondence between words (terms) that denote phenomena (objects that reflect these phenomena) and achieve their maximum relevance in terms of modern requirements where used concepts are needed not only for mutual understanding, but also for the productive joint activities.

One of the most important tasks at the current stage is to bring the dialogue into a modern constructive level.

Consideration of the conceptual foundations in the approaches of defining the notion of party elite - genesis, modern interpretation, the search for adequate research methods to determine the place and role of it in society is the main purpose of the study.

Existing methodological crisis arose as a result of mass use of mathematics. Mathematics is limited by the very rigid connections of its basic concepts, therefore, for modeling of social objects is not applicable. For their description, a methodological capacity is required.

American sociologist K. Bailey dealing with this problem, outlined these problems and formulated requirements for methods that would be suitable for the description of social objects.

At the end of the twentieth century, such methods appeared. Conditionally they can be called systemic methods of the third generation, this is the theory of

hypercomplex dynamic systems (HDS). They are built on system universals (invariants) and suitable for the description of objects of varying complexity and qualitative variety. Taking into account what C. Bailey warned, the most suitable for today is the theory of HDS.

УДК 351: 332. 87

ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА ЯК ЗАСІБ МОДЕРНІЗАЦІЇ СФЕРИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

КУЦ Я.В.,
здобувач кафедри публічного
управління та менеджменту
організацій,
Чернігівський національний
технологічний університет

У статті розглянуто інструменти впливу держави в сучасних умовах на ринок житлового будівництва. Визначено особливості реалізації відповідних державних програм, що мають максимально враховувати інтереси споживачів, у той же час забезпечуючи й інтереси будівельних організацій.

Ключові слова: державні програми, державне регулювання, житлово-комунальне господарство.

В статье рассмотрено инструменты влияния государства в современных условиях на рынок жилищного строительства. Определены особенности реализации соответствующих государственных программ, имеющих целью максимально учитывать интересы потребителей и также обеспечивать интересы строительных организаций.

Ключевые слова: государственные программы, государственное регулирование, жилищно-коммунальное хозяйство.

The article is devoted to consideration of how the state in modern terms can influence on such specific market as housing market. The features of realization of the corresponding government programs, which must maximally take into account interests of consumers at the same time providing interests of construction organizations, are determined.

Keywords: government programs, government regulation, housing and communal services.

Постановка проблеми. В умовах ринкової економіки окрім підтримки і розвитку власне ринкових інститутів, держава, проте, може і повинна здійснювати ту чи іншу політику, спрямовану на розвиток економіки. При цьому потрібно враховувати, що існують три напрями, по яких може здійснюватися